
Komunikat Redakcji

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 11/1-2, 358

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

musu, powodującego nieważność związku małżeńskiego, mianowicie wywartego: „ab extrinseco”. Wyrok powiada, że od zewnątrz (ab extrinseco) nie zostaje wywarty przymus, który nie pochodzi od przyczyny obdarzonej wolną decyzją (a causa libera), czyli od innej osoby (ab alia persona) wywarty pozytywnym i świadomym aktem woli. Nie ma bowiem znaczenia bojaźń dla spowodowania nieważności s. małżeństwa, jeśli nie została wywołana „prawdźiwie i pozytywnie przez inną osobę”. Stąd nie zachodziłaby bojaźń wywołana od zewnątrz, gdyby groźby wywoływał człowiek umyślowo chory; gdyby zło zagrażało od przyczyny zewnętrznej naturalnej np. od rozbicia okrętu, pożaru, publicznego nieszczęścia; od powodu czysto wewnętrznego; od obiektywnych okoliczności; od stanu konieczności, w którym znalazł się kontrahent (e statu necessitatis contrahentis). Stąd nie wywiera przymusu od zewnątrz ten, który stara się kogoś nakłonić do zawarcia s. małżeństwa wykładając mu obiektywne konieczności i okoliczności albo niebezpieczeństwa, ponieważ nie on zmusza, lecz raczej okoliczności lub konieczności, by zawierał ten związek — Tyle wyrok.

Zastosowanie powyżej podanego wyjaśnienia można przyjąć przy rozstrzygnięciu sprawy zawieranych związków małżeńskich w czasie ostatniej wojny światowej przez panny, którym groził przymusowy wywóz na roboty do Niemiec. Jeśli tylko z obawy na podstawie ogólnych przepisów wywozu na przymusowe roboty zawierała związek małżeński, gdyż to uwalniało ją od wywozu, nie zachodziłaby bojaźń od zewnątrz wywarta. Jednak inaczej rzecz by się miała, gdyby np. jakiś urzędnik jej óświadczył lub nadesłał wezwanie na wyjazd, gdyż wtedy nie stan konieczności wywołany ogólnymi przepisami (status necessitatis), lecz dana osoba (alia persona) wywarłaby bojaźń.

Ks. *Kaźmierz Karłowski*

KOMUNIKAT REDAKCJI

1) Dokumenty prawne posoborowe Stolicy Apost. wydane do dnia 30. VI. 1967 r. są przygotowane do druku i mają się ukazać nakładem Akademii Teologii Katol. w 1968 r. Dokumenty, które wyszły po 30. VI. 1967 r. będą drukowane w „Prawie kanonicznym” począwszy od numeru 3—4/1968, w miarę ukazywania się i możliwości przygotowania tłumaczenia w języku polskim. Ze względów potrzeb nauki będzie podawany tekst oryginalny i tłumaczenie polskie.

2) Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.